

Núm. 35
Maig 2018

CANTALS

Taller d'Història Local de Godella

Edició
gratuïta

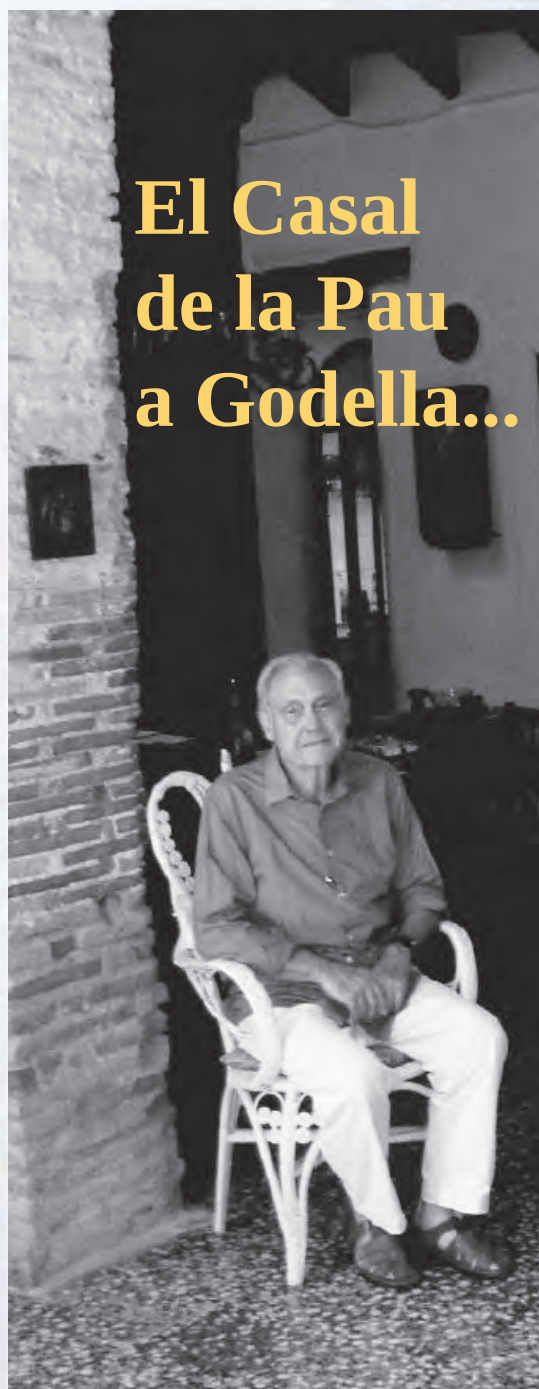

**El vell edifici
de l'Ajuntament
de Godella**

**Benedicció
de les cases**

Tradició de decennis oblidada

**El Casal
de la Pau
a Godella...**

**El TdHG tria la seua
nova junta directiva**

Taller d'Història Local de Godella

Plaça de l'Horta, 1 - Baix Esquerra

(junt Col·legi El Barranquet i C/ Bonavista)

Apartat de Correus núm. 129

46110 Godella (València)

www.tallerhistoriagodella.org

Twitter: [@TdH_Godella](https://twitter.com/TdH_Godella)

www.facebook.com/tallerhistoriagodella

correu@tallerhistoriagodella.org

Horaris

Dimecres i dijous, de 17 a 20 hores.

(A més, si desitgeu contactar amb algun component de la junta directiva o coordinador de grup, en especial, envieu un missatge al correu electrònic i el farem arribar a la persona interessada, tot indicant el correu electrònic o telèfon al qual hauran de dirigir la resposta).

Núm. 35 - Maig 2018
CANTALS
Revista informativa editada per

Dipòsit Legal: V - 1312 - 2015
Tiratje: 200 exemplars.
Edició no venal (gratuïta)

Coordinació
Julio Montagut

Assessors lingüístics i traduccions
Joan Silvestre
Antoni Portilla

Disseny i maquetació:
Ismael Llorens

SUMARI

- El Racó del President pàg. 3
- El Taller d'Història Local de Godella informa... pàg. 4
- Àrea Publicacions i Comunicació pàg. 5
- Ampliació sobre el premi Everis-Hyperloop pàg. 6
- El vell edifici de l'Ajuntament de Godella pàg. 7
- Trobades d'Estudis Comarcals pàg. 10
- SEMANA SANTA: la benedicció de les cases.
Una tradició de decennis a Godella, oblidada pàg. 11
- Cantals dona l'enhorabona pàg. 13
- El Casal de la Pau a Godella...
- Passat, present i futur. pàg. 14
- Regala historia de Godella pàg. 18
- Sol·licitud d'admissió com soci/sòcia pàg. 19

EL RACÓ

DEL PRESIDENT

Josep Vicent López Gil

*President en funcions del
Taller d'Història Local de Godella*

Benvolgudes i benvolguts.

Fa al voltant de cinc mesos, al darrer Cantals, -el trenta-quatre del seu nombre-, escrivia que el dia 16 de Desembre passat a les eleccions que hi havia per conformar la nova junta directiva, ens jugàvem molt del futur del Taller, del futur a curt i a mitjà termini. De fet, no ho deia al Racó, però confiava que aquell fóra el darrer en què la meua signatura aparegués sota l'escrit, -millor a la capçalera amb aqueixa foto que no em fa justícia... o sí...? -, però dissortadament no ha estat així i, ja a darrera hora, quan quedava molt poc de temps per poder-se presentar tal i com determinen els estatuts, davant l'absència de cap candidatura conjunta ni de persones que decidiren fer passos endavant per assumir responsabilitats en la nova junta que s'havia de constituir, una dotzena de les persones que conformaven la junta cessant -n'érem dotzena i mitja- vàrem anar presentant-nos a títol personal per als càrrecs que ja representàvem.

Així, d'aqueixa manera, vàrem tancar la crisi que hi havia perquè es va poder conformar, -mai millor emprat el verb en la seua accepció de conformar-se i de conformitat-, una nova junta directiva que assumira els pròxims dos anys i mig la direcció de l'entitat. Dos anys i mig sols i no tres perquè els estatuts preveuen que, cas que s'haja de perllongar una junta directiva durant un període màxim de sis mesos, la seua estada al front de l'associació per manca de successió, en trobar-ne, la nova junta no tindrà els tres anys que marquen els estatuts com a període de manament, sinó el diferencial que reste amb aqueix període i el perllongat per la junta anterior per resoldre el conflicte successori o, en aquest cas, de manca de successió.

I fins ací la part més ordenancista dels fets que han ocorregut i perquè la meua foto i jo, per exemple, continuem ocupant aquest espai que de tot cor desitjava estigués a hores d'ara fóra ocupat per una altra persona. Com, de segur, passava a altres membres de l'antiga junta que, també al final, varen decidir presentar-se per no posar el taller en causa de dissolució.

El Taller es una associació que està inclosa en tot allò que la Llei d'Associacions Espanyola i la Autònoma regulen per a elles. No està al marge de la legislació ni pot fer allò que s'aparte del que aquestes contemplen i aquestes contemplen que les associacions han d'estar regides per una junta directiva que ha de tenir uns determinats càrrecs orgànics al front de la mateixa associació. Sense la junta i els càrrecs no pot una entitat mantenir-se dins de la Llei i, per tant, són una de les causes de dissolució per les quals una associació ha de declarar-se sotmesa a la dita causa, abans que el ministeri o la conselleria amb competències per fer-ho, ho faça. En "román paladino", el taller, sense junta, no pot subsistir. Entraria en causa de dissolució declarada per la junta cessant en no haver-ne successió o bé ho faria l'Administració, doncs té competències per fer-ho i així acomplir la Llei.

Llavors, i davant la manca d'altres persones per poder constituir una nova junta, per tenir un nou president al front d'ella, de moment i per tal d'evitar la causa de dissolució, vàrem decidir presentar-nos els que hi som, que ens trobareu a altres llocs d'aquest Cantals de ben segur.

Hem tancat així la crisi....? No, està tancada en fals o ni tan sols això. Tenim els que seguim a hores d'ara, però també tots els ciutadans i ciutadanes de Godella als qui els importe el que fa i no fa aquesta entitat, el termini de dos anys perquè, en les pròximes eleccions que es celebraran al voltant de juny de 2020, hi puga haver un relleu de cares, de forces, d'arribada de nova saba, amb generacions més joves que vagen ja també tenint presència tant a l'entitat com als seus òrgans de govern. Sols així podrà garantir-se la continuïtat de l'associació i de les tasques que aquesta fa pel nostre poble.

Nosaltres, la junta actual, de moment ja estem tractant, a través de les formes que els estatuts permeten, d'incorporar des d'ara mateix nova gent als òrgans de govern però també a les àrees que necessiten més impuls del que ara tenen i més mans i caps que col·laboren en elles. Les i els que esteu interessats a donar-li aquest impuls al taller, sapiguen que ara és el moment de fer el pas. De segur que la vostra ajuda serà agraïda i ben rebuda i qui sap si decisiva a l'hora de poder garantir-li a l'associació la seua supervivència.

En altre moment, i amb més temps, caldrà analitzar perquè hem arribat ací i si hi ha formes de poder evitar-ho o almenys de prevenir situacions com les que ara vivim perquè de segur que no ho hem fet tot bé, però també de segur que a escala social hi ha coses que estan canviant i haurà de ser la massa social, per difícil que sembla, qui haurà de traure les seues conclusions de cap on va i si aquest camí serà per a la felicitat de les persones de bé.

El Taller d'Història Local de Godella informa...

Després de l' assemblea general extraordinària, celebrada el 16 de desembre de 2017, va ser elegida una nova junta directiva per al Taller d'Història Local de Godella, encapçalada per Josep Vicent López Gil, com a president.

En les reunions de la junta directiva que van seguir a l'esdeveniment, que han tingut lloc al 2018, el president ha anat designant-ne els càrrecs que han estat acceptats per cadascun dels components de manera que, fins ara, ha quedat conformada com a continuació s'indica:

President: **Josep Vicent López Gil**

Vicepresident: **Josep Vicent Llorens Serrano**

Secretari: **César Miguel Vercher Palanca**

Vicesecretari: **Vicent Senent Valls**

Tresorer: **Vicent Estellés Ballester**

Vicetresorer: **Genís Ruiz Montesinos**

Vocals: **Ricard Fontana Peris**

Antoni Portilla Granell

Julio Montagut Marqués

Francesc Andreu García Ibáñez

Pedro Fernando Gálvez Gonzalo

Salvador Carsí Martí

En les mencionades reunions, també el president ha designat el personal que encapçalàrà les distintes àrees de treball, nomenaments que també varen ser acceptats pels designats i, després de l'aprovació per la junta directiva, ha quedat així:

- L'àrea de **Patrimoni** estarà encapçalada per **Salvador Carsí**.
- la d'**Història Oral** per **Vicent Estellés**.
- la **Jurídica-Administrativa** per **Ricard Fontana**.
- l'àrea de **Publicacions i Comunicacions** per **Julio Montagut**.
- l'àrea de **Xarxes Socials i web** per **Francesc Andreu García**.
- la d'**Arxius** la dirigirà **Genís Ruiz**.
- la d'**Unitats Didàctiques** la portaran entre **Vicent Senent** i **Antoni Portilla**.

Desapareixen les àrees de Social, les funcions de la qual les assumirà la de Xarxes Socials, i la de Gravacions perquè el Capitoli se'n va a encarregar de fer-les directament.

Addicionalment, el president afegeix que l'àrea Juridico-Administrativa tutelarà tant Secretaria com Tresoreria.

No obstant això, l'esperit renovador del Taller es manifesta que s'han d'incrementar o modificar els càrrecs directius amb gent nova, jove i dinàmica, amb l'ànim que la nostra entitat es renove i no desaparega. Per això i a falta que siguin ratificats per l'assemblea general pròxima, hi ha tres nous components de la junta directiva que s'hi incorporaran en breu. De tot això informarem oportunament a través d'aquest butlletí.

Per a finalitzar l'article, vull indicar que el pròxim 26 de maig tindrem assemblees extraordinària i ordinària als locals del Taller, a les hores que s'indicarà en la convocatòria que s'enviarà a tots els socis amb els ordres del dia que s'hi detallaran.

Julio Montagut Marqués
Àrea de Publicacions i Comunicacions

Àrea Publicacions i Comunicació

Com fem cada any, en començar-lo, al gener, hem de fer una ullada enrere i veure si hem complit l'any anterior les nostres propostes inicials, quins errors hem comés, per a no reincidir-hi i quines coses podem mantindre o millorar. Respecte a les publicacions, cal assenyalar que el 2017 ha estat un any novedós. Respecte a la nostra publicació més important, QUERNS – Quaderns de Godella, el número 7 va ser presentat el 19 d'octubre a “Villa Eugenia”, davant un nombrós grup d'assistents. Vull destacar l'esforç realitzat pel Taller d'Història Local de Godella per aconseguir que aquest número haja resultat tan atractiu als ulls dels nostres lectors, atés l'augment de tamany, l'edició en color i l'increment d'articles. Tot això junt amb el nou format i disseny, obra del nostre soci i amic Ismael Llorens Santamaría, han estat els factors desencadenants d'aquest canvi editorial, així com de la seua corresponent acceptació per part dels nostres conveïns. Continuarem treballant per mantindre i millorar aquesta línia.

Cal afegir que la nostra publicació CANTALS continua consolidant-se i millorant en qualitat. L'any passat se'n van editar, tal com es va preveure, els números 32 (març), 33 (juliol) i 34 (desembre) que es van difondre entre la població godellenca. Des de fa poc més de dos anys s'entrega gratuïtament a les papereries, llibreries i quioscos, on es pot adquirir també QUERNS (tots els números editats, excepte el primer que està exhaurit però disponible en la nostra pàgina web: <http://tallerhistoriagodella.org/> des de la qual es pot descarregar gratuïtament).

Així mateix convé indicar que s'han digitalitzat en sengles DVD el recital de poesia realitzat al Capitolio, en honor a Pinazo, en 2016, i l'obra de teatre, al mateix lloc, amb motiu de la

comemoració del 150 aniversari del Tenor Alonso, en 2014, els exemplars de la qual estan distribuïnt-se actualment, mentre que dins d'uns mesos es farà la distribució del corresponent al recital.

Respecte a l'intercanvi de llibres amb altres associacions, a més de les donacions de socis i particulars, hem d'indicar que l'any passat ens van entrar més de 60 documents en distints suports (58 llibres, 4 revistes i diversos fullets descriptius d'activitats locals).

També volem assenyalar que, quant a la presència del Taller d'Història Local de Godella tant en premsa digital com escrita, ha crescut el 2017 gràcies a Fernando Gálvez i a alguns dels seus articles, en QUERNS i en Cantals. La premsa escrita valenciana s'ha interessat a publicar alguns dels esdeveniments mencionats de manera que s'ha incrementat la nostra presència a l'àmbit local i comarcal valencià. També la premsa local ha publicat alguns articles que es referien a moments importants de la història de la nostra associació.

Per últim, cal indicar la previsió de les publicacions per al 2018 respecte a Cantals: a més dels tres números amb caràcter ordinari, com fem anualment des de fa uns anys i un amb caràcter extraordinari (dedicat al metge i catedràtic d'universitat, Juan Bautista Peset Aleixandre, nascut a Godella el 1886), en el pla de publicacions d'enguany s'ha previst l'edició i la presentació del QUERNS, monogràfic 2, que estarà dedicat al pintor Pinazo Camarlench així com la presentació d'un annex a l'exemplar número 1, que estava dedicat al pintor i educador José Corell Benavent, per causa de la nombrosa informació de la seua obra, apareguda amb posterioritat a l'edició d'aquell volum.

Julio Montagut Marqués
Àrea de Publicacions i Comunicació
Taller d'Història Local de Godella

El Taller d'Història Local de Godella compta amb una biblioteca pròpia, amb més de 1.300 volums, de les més diverses temàtiques, però sobretot d'història, geografia, sociologia, arqueologia, etnologia, art i filologia, entre altres ciències. Este fons bibliogràfic prové, d'una banda, de les donacions de la Biblioteca Valenciana i d'altres institucions públiques com ara la Diputació de València o l'Ajuntament de Godella, de l'intercanvi de publicacions amb uns altres centres d'estudis locals i comarcals i de col·leccions particulars. En la foto vos mostrem alguns del últims exemplars donats d'alta en 2018. Tot este material està a disposició dels socis, interessats en la matèria i que vullguen fer ús d'ell, per a consultar en el local o en prèstec. Ens podeu trobar al Taller, les vesprades del dimecres i dijous, de 17:30h a 20h.

Genís Ruiz

Ampliació sobre el premi Everis-Hyperloop

Antoni Portilla Granel

Per raó de la felicitació que la nostra revista Cantals ha fet a Juan Vicén, pel premi Everis_Hyperloop, he cregut convenient realitzar una xicoteta ampliació de la notícia i publicar-la en Cantals, perquè servisca de motiu d'orgull per al poble de Godella i tots els seus habitants:

El veí de Godella, Juan Vicén, i els seus companys de la UPV Daniel Orient i David Pistoni -tots tres fundadors de Hyperloop UPV- han rebut el guardó de la Fundación EVERIS, atorgat a la seua empresa Zeleros, per l'originalitat a l'hora de combinar les millors prestacions de la indústria aeronàutica i ferroviària. L'arquitecte Norman Foster, un referent internacional en innovació, va ser l'encarregat de fer el lliurament del guardó, dotat amb 60.000 euros.

Zeleros és el nom de l'empresa nascuda en el si de la Universitat Politècnica de València, a fi de comercialitzar tecnologia relacionada amb el tren supersònic Hyperloop (projecte de què també forma part un altre veí de Godella, l'enginyer informàtic Xavier Portilla, actualment a l'IVI i anteriorment a la multinacional EVERIS). Una part bastant important de la gent que treballa al projecte Hyperloop (al voltant d'unes 30 persones) amb Daniel Orient, Juan Vicén i David Pistoni al capdavant, van participar a Los Ángeles (Califòrnia – EUA) en el primer SpaceX Hyperloop Pod Competition llançat pel visionari Elon Musk (fundador de la multinacional de vehicles elèctrics TESLA).

El jurat de la Fundació EVERIS, que estava compost per inversors internacionals, professors d'universitat, periodistes i representants del món científic, ha valorat de Zeleros la proposta que fa de convertir Europa en una potència en el desenvolupament de noves tecnologies de transport disruptives. La idea guanyadora permetrà transportar persones i mercaderies a més de 1.000 km/h d'una forma sostenible a través d'un tub despresuritzat que revolucionarà el transport i canviarà la nostra forma de viure.

L'equip gaudirà, a més, d'un servei d'assessorament per part d'i-deals (grup EVERIS)) estimat en altres 10.000 euros.

Els Premis EVERIS reconeixen projectes tecnològics centrats a impulsar a la societat en àmbits com ara l'economia digital, les tecnologies industrials i energètiques, i la biotecnologia i salut. El 2017, la fundació ha rebut més de 1.260 sol·licituds procedents de 28 països, més del doble que en l'edició anterior. Entre tots els projectes presentats han triat el de la empresa Zeleros i la UPV.

La inauguració de l'acte anà a càrrec de Fernando Francés, president d'EVERIS i d'Eugenio Galdón, president de la Fundación EVERIS. En la jornada, celebrada al Casino de Madrid, va estar present Norman Foster, que va impartir una ponència sobre els pilars de la innovació del futur.

* * *

Font: upv.es, les xerrades amb el meu fill i la publicació de la notícia en d'altres mitjans de comunicació.

*Façana de l'antic
ajuntament (fotogra-
fia cedida per Maria
José Serra Alonso).*

El vell edifici de l'Ajuntament de Godella

Pedro Fernando
Gálvez Gonzalo

El 31 d'octubre de 2018 es compliran 64 anys de la inauguració de l'edifici actual de l'Ajuntament de Godella, però a continuació únicament vos parlaré de l'edifici que es va enderrocar per construir el que hui contemplem.

L'anterior edifici data de l'any 1785 i, segons En Ricardo García de Vargas, últim cronista de Godella, ja mort, aquest edifici va patir, al llarg del temps, diferents reformes per a fer-lo, si calia, més habitable.

Es va enderrocar cap a l'any 1948 i, fins a la construcció de l'edifici actual, el 1954, l'edifici que va fer d'ajuntament fou l'antic Palau de Sardanyola, actualment desaparegut, que va estar ubicat al costat de l'església de Sant Bertomeu Apòstol, en la part que dona al carrer Major.

Diu En Ricardo García de Vargas que el vell casalot constava de dos pisos i era de façana senzilla, l'entrada coronada per un balcó de ferro; al costat de l'entrada hi havia la porta de la guàrdia. Al vestíbul, enfront, les habitacions de l'alguatzil; entrant a la dreta, una escala de relativa amplitud conduïa al pis superior, dividit en dues parts: a l'esquerra, el saló gran d'oficines i secretaria, on hi havia el famós quadre del pintor i tenor Lamberto Alonso i Torres, el quadre de "les cebes" i on hi havia dues portes, una de comunicació amb un "sòrdid" arxiu i l'altra, segons figurava en un rètol, amb l'Alcaldia, i a la dreta, grans habitacions que després van ser habilitades per a instal·lar-hi la "Jefatura de Falange".

*Estufa de despàtx
(fotografia cedida
per Maria José
Serra Alonso).*

Despatx (fotografia cedida per Maria José Serra Alonso).

*El sr. Olmedo,
alguatzil de l'ajun-
tament (fotografia
cedida per Maria
José Serra Alonso).*

Avall, la portalada de la ruïnosa casa, magatzem, depòsit, traster, etc, tot en una peça. En aquest casalot, en el qual es van fer nombroses reformes, hi va haver les escoles abans de traslladar-se a la casa anomenada de la torre, del Patriarca Beat Joan de Ribera.

Diu García de Vargas –interessantíssim-, que va trobar un lligall que es refereix a un acord que van prendre a la Sala Capítular l'any 1785 l'aleshores alcalde En Vicente Giner; els regidors Nicolás Alfonso i José Cardo; Vicente Llorens, lloctinent i Luis Aliaga, síndic general, sobre l'habilitació de la casa per al consistori, escola de xiquetes i xiquets, pòsit de forment i carnisseria...

Despatx de Jesús Villar (fotografia cedida per Maria José Serra Alonso).

Despatx (fotografia cedida per Maria José Serra Alonso).

Dependències de l'ajuntament (fotografia cedida per Maria José Serra Alonso).

Desllunat (fotografia cedida per Maria José Serra Alonso).

Saló de l'ajuntament (fotografia cedida per Maria José Serra Alonso).

Vàter (fotografia cedida per Maria José Serra Alonso).

... CONTINUARÀ amb una pròxima publicació en què vos parlaré de l'ajuntament actual, inaugurat el 31 d'octubre de 1954.

Trobades d'Estudis Comarcals

El propassat 11 de novembre, a Utiel, Julio Montagut exposà la comunicació presentada al congrés, al públic assistent (Font: Fotografia feta per Ignacio Latorre Zacarés).

Al llarg de l'any 2017, la comarca com a entitat geogràfica i social hi tingué un significat especial en la Comunitat Valenciana, especialment per als IDECO,s (Instituts d'Estudis Locals i Comarcals). Hi hagué tres trobades/congressos que es feren a poca distància de la nostra població, la qual cosa permeté que es feren grans desplaçaments, tot i que fóra a nivell personal i, per descomptat, d'aquests esdeveniments hi quedarà constància amb la publicació de cadascuna de les actes. El Taller d'Història Local de Godella, estigué present a les esmentades trobades, promogudes en cada ocasió, per diverses entitats/associacions.

Anirem d'arrere a endavant i començarem, primerament, per la que es celebrà entre els dies 10 i 12 de novembre de 2017, en les localitats de Requena, Utiel i Fuenterrobles, sota el lema “Ocio, fiesta y turismo: Pasado, presente y futuro” es celebrà el VIII CONGRESO DE HISTORIA COMARCAL DE LA MESETA DE REQUENA-UTIEL. Aquest esdeveniment es realitza cada dos anys. En aquesta ocasió, sota el títol “Impacto económico y social de las Sociedades Musicales en la comarca de la Meseta de Requena-Utiel”, des d'ECONCULT, Pau Rausell i Julio Montagut hi participaren amb una comunicació. La publicació de les actes es farà en la propera Fira del Llibre de Requena- 2018, i esperem poder incloure-la a la nostra biblioteca d'estudis regionals.

Anteriorment, els propassats dies 3 i 4 de novembre, es celebrà a la Facultat de Geografia i Història el “III Congrés Universitat de València – IDECO,s”, setena trobada des que en 2011 començaren a realitzar-se, i aquest any, sota el lema “Patrimonio inmaterial. Experiencias en el territorio Valenciano”, s'hi presentaren un gran número de comunicacions i ponències, la publicació de les quals passarà ben aviat a formar part de la nostra biblioteca d'estudis; de bell nou, els autors abans esmentats, hi presentaren la comunicació titulada “Las Sociedades Musicales. Un patrimonio inmaterial importante en la Comarca de l'Horta Nord”.

Finalment, el 7 i 8 d'abril, a la ciutat de Bunyol, es celebrà el “Tercer Congreso de Estudios Sobre la Comarca de La Hoya de Buñol-Chiva”. L'esdeveniment hi reuní diversos estudis i propostes des de distints àmbits del coneixement i la ciència, relacionats amb la comarca de què s'hi parla. També hi participaren els esmentats autors amb una comunicació titulada ¿Cómo podrían afectar los resultados de las Elecciones Municipales de Mayo del 2015 sobre la producción de Bienes Públicos de Carácter Preferente, en la Comarca de La Hoya de Buñol-Chiva?, que passarà a formar part de d'una publicació de l'Institut d'Estudis Comarcals d'aquella comarca que eixirà el propvenient mes febrer. També esperem poder aconseguir-la per tal que forme part de la nostra biblioteca d'estudis regionals.

Cal fer un esment a banda i parlar-ne com es mereix el IV Congreso Internacional Universitario de Historia Comarcal, convocat per la Universitat Catòlica de València Sant Vicent Màrtir, juntament amb el Centre d'Estudis Comarcals, i que es celebrà a València entre els dies 3 i 5 de maig del propassat any, sota el lema “El ciclo vital de la comarca”, a la seua seu de Sant Joan i Sant Vicent. Hi participaren ambdós investigadors, que pertanyen a distintes entitats d'estudis comarcals o locals i ambdós membres d'ECONCULT, amb una comunicació titulada “Los centros de estudios locales y comarcals: asociaciones entre el sector público y el tercer sector” en què es donen unes pinzellades sobre els centres d'estudis com a entitats de caire social o públiques, i hi mostraren l'actual situació dels centres d'estudis valencians. Esperem comptar amb aquest volum a la nostra biblioteca, en fer-se la seua edició, desconeguda a hores d'ara.

Julio Montagut Marqués

SEMANA SANTA

Una tradició de decennis a Godella, oblidada **La benedicció de les cases**

...Les històries només existeixen del tot quan algú les escriu.

Pedro Fernando
Gálvez Gonzalo

Carrer de Ramón y Cajal, números 21 al 31. Any 1955, Dimecres Sant, la Salpassa a Godella, vulgarment coneguda com els ous-ous. El sacerdot és En Bartolomé Albert Soler, rodejat d'escolans i xiquets de la població. En la fotografia podem apreciar la cistella que es portava per a recollir els ous que lliuraven els propietaris de les cases al clero (fotografia de Juan Pérez Navarro, facilitada pel Taller d'Història Local de Godella).

...Les històries només existeixen del tot quan algú les escriu.

La festa consistia en una visita del sacerdot a les cases del poble en què, amb aigua beneïda i, en molts casos, amb sal, aspergia la vivenda des de la porta, amb tota la família present.

A Godella, les primeres notícies escrites que he trobat sobre el particular, daten del 20 d'abril de 1943 (Dimarts Sant) en el full parroquial del 18 al 24 d'abril. Diu així: “Siguiendo la tradicional costumbre, se hará la bendición de las casas o, como vulgarmente se dice, se hará la despedida del Señor”...

...Una altra més detallada, del 21 de març de 1948, diu: “Siguiendo la piadosa costumbre tradicional, también este año saldrán los señores sacerdotes para proceder a la bendición de las casas de la población. Se procederá como sigue: Lunes Santo por la tarde, las casas de todo el barrio de la Ermita y adyacentes. Martes por la mañana, las del casco de la población. Encarecidamente se ruega a las familias salgan con respeto a recibir la bendición del sacerdote”.

L'arxiu existent a Godella de fulls parroquials revisat per mi correspon a un període molt curt de temps –la resta n'ha desaparegut– per la qual cosa no m'ha estat possible saber en quin any va finalitzar aquesta tradició.

És una festa tradicional dels pobles de la Comunitat Valenciana, tot i que en molts d'ells s'ha perdut. Té una gran tradició a la Marina Alta, en especial a les valls de Pego i concretament en aquest poble té el major esplendor. A l'abril de 2017, en un viatge que vaig fer per la zona, vaig dinar a Planes de la Baronía i vaig poder observar que en els actes de Setmana Santa de la dita població figurava el de la “benedicció de les cases”, cosa que vaig corroborar i comentar amb els seus veïns.

Actualment els nostres carrers, les nostres cases romanen en silenci davant el desús d'aquesta tradició que, en la meua opinió i sense que n'hi haja fonament escrit, va deixar de celebrar-se al voltant dels anys 60 del segle XX¹.

Carrer de Ramón y Cajal, números 21 al 31. Año 1955, Dimecres Sant, la Salpassa a Godella, coneguda vulgarment com els ous-ous. El sacerdot és En Bartolomé Albert Soler, rodejat d'escolans i xiquets de la població (fotografia de Juan Pérez Navarro, facilitada pel Taller d'Història Local de Godella).

¹ Sempre que supose alguna data, és el resultat de moltes consultes efectuades per mi als veïns de major edat de la població.

CANTALS

dóna l'enhorabona a...

... a **Xavier Portilla Edo**; veí de Godella, enginyer informàtic i treballador de l'IVI, ha sigut el guanyador de l'*Imagine Express 2018 en el World Mobile Congress* que es celebrà a Barcelona del 26 de febrer a l'1 de març. Va idear, juntament amb els dos membres del seu equip, l'**aplicació mòbil ANNA** que ha sigut pensada per tal que les dones puguin tenir el control de la seua fertilitat mitjançant una autoanàlisi de sang. Un dispositiu enllaçat a l'aplicació mesura, en temps real, els nivells de l'hormona antimülleriana, un predictor de la reserva ovàrica i, per tant, de la fertilitat. Aquest dispositiu facilita a les dones la informació necessària per tal que prenguen la decisió més escaient pel que fa a la seua maternitat i, si cal, que puguin preservar els seus òvuls en el seu millor moment reproductiu.

... a **Miquel Gago Albert**, que dóna al Taller, 2 Dvds de *PESET, UN HOME BO - Metge, rector i republicà*. En el marc de la commemoració dels 80 anys de la ciutat de València com a capital de la República, el documental vol retre homenatge a la figura de Joan Peset Aleixandre quan també es compleix el 75 aniversari del seu afusellament pel règim franquista i el 130 aniversari del seu naixement. El documental és una iniciativa de l'empresa DOCUMENTART, la Universitat de València i el Col·legi Major Rector Peset.

En el documental col·laboren la família del doctor Peset i la de Vicent Andrés Estellés. La besnéta de Joan Peset, Natalia Castellanos Peset, evoca la figura del doctor a través de l'última entrevista que ella mateixa va fer al seu avi, fill de Peset. La néta de Vicent Andrés Estellés, Isabel Anyó Andrés, recita davant del mur del cementeri de Paterna el poema que el poeta de Burjassot va dedicar al Doctor Peset.

Passat, present i futur

El Casal de la Pau a Godella

**Pedro Fernando
Gálvez Gonzalo**

La primera vegada que el vaig veure fou un matí plujós de diumenge. Ell acompanyava amb un paraigua un matrimoni d'edat avançada i jo vaig baixar de la vorera per cedir-los el pas...

...Parlar del Casal de la Pau és parlar de José Antonio Bargues Marco, encara que això li incomode perquè es tracta d'una persona extraordinàriament senzilla.

José Antonio és el president de la Junta Directiva de l'associació Domus Pacis-Casal de la Pau i és l'ànima i el director de l'equip de treball que manté obert el Casal de la Pau durant tots els dies de l'any.

Casal de la Pau al carrer Major, núm. 60, a Godella, una casa de portes obertes... per a tots (fotografia de l'autor).

José Antonio Bagues Marco a la porta del Casal de la Pau, al carrer Major, núm. 60, a Godella (fotografia de l'autor).

Juan Camarena amb José Antonio Bagues Marco a la dreta, segons s'observa a la fotografia, l'any 1969 a Washington durant el seu viatge a Nova York (fotografia cedida per José Antonio).

José Antonio Bagues Marco, a l'eixida de sa casa al carrer Major, núm. 60, el dia de la seua ordenació, l'any 1964. Les persones identificades són: (1) José Marco Concepción; (2) Andrés López; (3) Ignacio Egea; (4) Dolores Marco Mari; (5) Francisco Bagues Marco; (6) José Llorens Durá; (7) José Antonio Bagues Marco; (8) Paco Palanca Ferrando; (9) Enrique Cuñat Gil; (10) Sr. Llorens; (11) Bartolomé Ferrando Bagues; (12) Juanjo Llorens; (13) Ramón Llorens; (14) Vicente Senent Ferrando; (15) "Tia Isabeleta"; (16) Vicari En Jesús (fotografia cedida per José Antonio).

El Casal de la Pau és una associació que, mitjançant convenis, ajudes i els seus propis mitjans, manté un alberg i un centre de dia per a presos i ex-convictes -en perill d'exclusió social.

Tornem la vista enrere per arribar fins a hui, en què aquest projecte convertit en realitat, perviu a Godella l'any 2016.

José Antonio va néixer el 20 de maig de 1940 i va créixer en un ambient familiar religiós, fill de Francisco Bargues Granell i de Dolores Marco Mari. Va tindre quatre germans dels quals viu Carmen. Lolita, Paco i Rafael van morir ja fa algun temps.

De xiquet, li agradava fer altars a sa casa i ajudava com a escolà a la Parròquia de Sant Bertomeu Apòstol de Godella.

Al voltant dels anys 50-51 del segle passat, sent encara un xiquet, solia acompanyar un component d'Acció Catòlica a visitar malalts a l'Hospital General i a les persones que estaven acollides a l'asil de les Germanetes dels Vells Desemparats, a València.

Potser van ser els suggeriments del rector En Bartolomé Albert Soler els que el van dur al seminari de Montcada.

Per a fer l'examen d'ingrés el va preparar una mestra del poble anomenada Vicenta Capella, que era molt religiosa i hi va ingressar l'any 1952, quan tenia només 12 anys.

I va passar uns altres dotze anys allí com la resta dels seus companys, fins a 1964. Recorda les tasques quotidianes d'aquells dies: classes, estudi i, sobretot, amistat entre companys.

Estant al seminari, i amb motiu del Concili Vaticà II¹, va ser l'encarregat d'organitzar un viatge a Roma. Un viatge pel qual tenia cert interès l'arquebisbe Olaechea però del qual no era tan partidari el rector del seminari, sr. Rodilla. Finalment s'hi va realitzar el viatge en què es van omplir dos autobusos.

Murals pintats per voluntaris del Casal de la Pau al passatge de Don Ursi i al carrer Major de Godella, al costat del temple parroquial de Sant Bertomeu Apòstol (fotografia de l'autor).

Ja en els últims anys del seminari², recorda els seus viatges a l'estranger, sempre en plan pobre, és a dir, com a treballador en busca de treball. Recorda especialment un estiu treballant com a cambrer en un restaurant de l'aeroport de Heathrow, a Anglaterra.

Em comenta que sempre ha estat una persona inquieta i d'un caràcter aventurer.

Va ser ordenat sacerdot l'any 1964, sent la seua primera destinació, mentre va estar al convictori³, la parròquia de Sant Llàtzer al carrer de Sagunt, a València.

Poc després, va ser nomenat coadjutor de la parròquia de Benaguasil. Hi havia tres sacerdots: el rector, Bernardo Carreres i dos vicaris: Enríque Todolí i ell. Sa mare, vídua, vivia amb ell.

Allí, José Antonio va treballar i es va implicar a les barriades d'"El Borrego", "Els Pisitos" i a la zona de "les Coves". Van arribar a crear una associació cultural que publicava una revista de to reivindicatiu anomenada "Amunt" i un club esportiu amb equips de futbol, dels quals hi va haver fins a dotze, composts per xiquets i adolescents, molts d'ells d'ètnia gitana.

A l'estiu del 1969, amb Juan Camarena -sacerdot obrer-, va decidir passar tres mesos a Nova York, substituint el capellà responsable d'una parròquia de porto-riquenys al barri del Bronx. Allí li va arribar un nou nomenament com a vicari a la parròquia de Sant Eugeni, a València.

De tornada a València, va acudir a la seua nova destinació. Es tractava d'una parròquia sense temple. Estava localitzada en un àtic del carrer del Racó d'Ademús i des de la seua finestra es podia veure els patis de la presó model de València.

¹ De l'11 d'octubre de 1962 al 8 de desembre de 1965.

² Als 23-24 anys d'edat.

³ Departament on viuen els educands.

Un moment de descans. José Antonio Bargues Marco a l'interior del Casal de la Pau de Godella (fotografia de l'autor).

El rector n'era Carlos Benlloch i els sagraments s'administraven als temples d'altres parròquies pròximes (entre elles, la parròquia de Fàtima al carrer de Jumilla).

Recorda que Carlos, el rector, el va rebre vestit amb una granota de treball que duia amb el mateix respecte que una casulla. Acabava d'eixir d'una fusteria, on es guanyava la vida. Però de cap manera volia que se'l considerara amb la denominació de "capellà obrer" i, fins i tot, li molestava eixa definició. Ell va ser qui li va recomanar que es buscara treball. De la mateixa manera havia de guanyar-se la vida i, així, va començar fent algunes classes particulars de llatí. Després va ser professor d'espanyol per a professors estrangers de l'acadèmia d'idiomes *Mangold*, a València.

Al cap d'un any li van oferir la possibilitat de treballar com a mestre al reformatori de Godella, a prop de 300 metres de sa casa. Va acceptar amb la condició que el seu treball fóra amb un horari compatible amb l'activitat que desenvolupava com a sacerdot a la parròquia de *Sant Eugeni*.

A l'any següent, els responsables del centre li van proposar uns horaris que eren del tot incompatibles amb el seu treball principal, el de ser sacerdot, i això era el que ell volia per damunt de tot. Així que va abandonar el reformatori però sense deixar en cap moment de mirar cap enrere.

Preocupat per la situació d'aquells adolescents als quals acabava de deixar, va comentar els seus propòsits a un grup d'amics entre els quals hi havia juristes, psiquiatres, educadors i feligresos de la parròquia de *Sant Eugeni*. Allí es va començar a gestar l'actual *Casal de la Pau*, allà per l'any 1971.

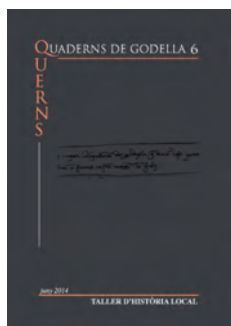
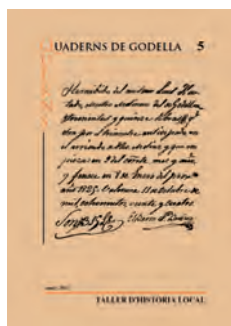
Es van establir en lloguer en un pis del carrer de Gabriel Miró de València, on aquells adolescents en perill d'exclusió social, pel seu passat, van començar a assumir la seua pròpia vida des d'un altre punt de vista. Cadascun tenia clau del pis i la seua responsabilitat dins d'aquest. S'hi feien reunions per analitzar la marxa de la casa i els problemes que se suscitaven diàriament.

Allí van estar al llarg de tres anys fins que un veí va conèixer la procedència d'aquell grup i va alarmar tot el veïnat. Els van etiquetar de "delinqüents" i, pitjor encara, entre els delinqüents hi havia un sacerdot! Van haver d'anar-se'n perquè els ho va demanar l'amo del pis i perquè, entre d'altres qüestions, no desitjaven convertir-se en el punt de mira de tot el veïnat.

I és a partir d'aquell moment, quan el grup es troba amb *Domus Pacis*, institució dedicada a persones amb la problemàtica de marginació social i de presó, però que a penes tenia activitat. Així que En Jesús Pla, bisbe auxiliar de València va suggerir la unió de ambdós grups i d'aquesta forma es donava vida a la institució *Domus Pacis*.

...CONTINUARÀ

Llig i regala història de Godella

El Taller d'Història Local de Godella posa al teu abast tota la història del nostre poble, publicada des de la seua fundació fins avui.

Consta de sis llibres denominats **Querns**, concretament els números: 2,3,4,5,6 i 7 (el número 1 està esgotat en paper, però es pot baixar gratis en format .pdf en la nostra web: <http://tallerhistoria-godella.org/wp-content/uploads/2014/12/querns1.pdf>).

És una ocasió única per a tenir tota la història de Godella publicada, al moment i a un bon preu.

Oferta especial fins al
15 de juliol de 2018

Tot el lot per

50 €

També a la venda el monogràfic número 1
**José Corell Benavent,
maestro y pintor de Godella**

15 €

Pregunta en la teua llibreria o quiosc...

En **Godella**:

- **Papereria Cervantes** – C/ Cervantes, 47
- **Quiosc Garabatos** – Carretera de Rocafort, 2
- **Quiosc Carmen** – Carretera de Rocafort, 16
- **Carlin Godella** – C/ Santíssima Trinitat, 12

En **Burjassot**:

- **Quiosc Michel** – C/ Ausias March, 81

DADES DEL/DE LA SOL·LICITANT

Nom: Data naixement:
D.N.I.: Professió:
Domicili:
Població: C.P.:
Telèfons:
Correu Electrònic:

QUOTA

(Assenyaleu la quota)

- ☐ Quota semestral (18,03 €)
☐ Quota semestral especial (estudiant, aturat o pensionista) (9,02 €)
☐ Quota familiar anual pagadera al segon semestre (unitat familiar amb un o més socis) (6,01 €)

COL·LABORACIÓ

- ☐ Desitge només ajudar al sosteniment econòmic del Taller.
☐ Desitge ajudar al sosteniment econòmic i a més participar en el treball que s'hi faça

Temes relacionats amb els treballs del Taller en què voldria col·laborar:

- ☐ Desitjaria que es posaren en contacte amb mi per confirmar millor les tasques en què podria col·laborar

DADES BANCÀRIES

Banc: Domicili:
Població: C.P.: Província:

	Entitat	Oficina	DC	Núm. Compte
IBAN	ES			

*Signatura del/ de la sol·licitant:**Signatura socis/es avaladors/ores*

Godella, a de de 201

D'acord amb el que estableix la Llei Orgànica 15/1999, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, l'informem que les seues dades personals recollides en aquest document s'inclouran en un fitxer automatitzat sota la responsabilitat de TALLER D'HISTÒRIA LOCAL DE GODELLA, amb la finalitat de poder gestionar les condicions i avantatges de ser soci/a. Pot exercir els seus drets d'accés, cancel·lació, rectificació i oposició mitjançant un escrit a la nostra adreça postal: Apartat Correus 129 / 46110-Godella.

Mentres no ens comuniquem el contrari, entendrem que les seues dades no han estat modificades i que es compromet a notificar-nos qualsevol variació i que tenim el consentiment per utilitzar-les per tal de poder fidelitzar la relació entre ambdues parts. Tanmateix, entenem que ens dona el seu consentiment per poder-li enviar les comunicacions, publicitat i qualsevol informació que creiem puga ser del seu interès.

Sr./Sra. Director/a del Banc:

Autoritze que els rebuts presentats pel TALLER D'HISTÒRIA LOCAL DE GODELLA siguin carregats al meu compte núm:

	Entitat	Oficina	DC	Núm. Compte
IBAN	ES			

Nom: Godella, a de de 201
D.N.I.: Signatura,
Domicili:
Població: C.P.:

**El Taller d'Història Local de Godella
porta més de 20 anys al servei del
poble, treballant amb il·lusió i esforç...**

**per la cultura
el patrimoni
la tradició
la història**

El Taller necessita...

... persones que puguin col·laborar a:

- **Fotografiar documents.**
- **Passar per un escàner documents o fotografies per fer d'ells còpies digitals. No cal experiència prèvia. Si no sabeu fer-ho, vos ensenyem. És molt fàcil.**
- **Transcriure entrevistes. Tenim moltes gravacions fetes a persones majors. Moltes d'estes ja no estan entre nosaltres. Per ser útil el que ens conten en elles, el millor es poder-les tenir transcrites. Això necessita persones que es dediquen a fer-ho i que ara no en tenim.**
- **Softwares de bases de dades.**
- **Gestió econòmica - administrativa.**

Però sempre serà benvinguda qualsevol persona que vullga ajudar encara que no estiga compresa en ninguna de les anteriors possibilitats. Perquè sobretot el que compta es voler fer junts.